

N:o 17.

*Af Herr **Olof Nilsson:** Om ändring af de i Kongl. Förordningen den 13 September 1790 stadgade bestämmelser rörande vintervägars hållande.*

Vid flera föregående riksdagar har klagomål försports öfver nu gällande stadgande i fråga om skyldighet att underhålla vägar. Bland de bördor, som hvilat endast på jorden, är i närvarande stund väghållningsbesväret det mest tryckande.

Den stora mängd af förslag, som från de mest skilda trakter af riket under en längre följd af riksdagar blifvit framställda i syftning att lätta detta besvär genom jemnare fördelning af detsamma, bära det mest otvetydiga vittnesbörd, att behovet af ändring i derom gällande föreskrifter är lika allmänt känt som erkänt. Förhållandena ända ifrån gamla landskaps-lagarnes tid till de sednare decennierna hafva gestaltat sig så, att vid sidan af jordbrukaren uppstått en befolkning af bruksidkare, fabrikanter, handlande och handtverkare, bland hvilka många, för bedrifvande af sin rörelse och afsättning af sina produkter, hafva vida större behof af lättare kommunikationsmedel än jordbrukaren, och såmedelst mera förstöra vägarne än denne, som utan att särdeles ofta skilja sig från hemmet sköter sitt jordbruk.

Ett lagbud, som, ehuru det i sin tillkomst tillfredsställde den tidens billiga fordringar, kan likväl ej efter ett eller annat sekels förlopp utan förfång bibehållas, helst sedan man lärt sig inse, att hemmantalet icke är rätta grunden för på sednare tider tillkomna utskylders utgörande. Väghållningen blir för den redan hårdt beskattade jorden med hvarje år allt mer tryckande i följd af nya kommunikationsleders upptagande helst i de norra orterna, der vägarne och vintrarne äro långa, samt snöfallen stora och många. Den, som har behovet och njuter fördelarne af en inrättning, bör äfven vidkännas den tunga som dermed är förenad. Således bör

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 2 Häft. 2

äfvén skyldigheten att underhålla vägar vintertiden utsträckas till alla de medlemmar i kommunen, hvilka förmå i densamma deltaga efter de allmänna grunder som gälla för uttagande af kommunalutskylder på landet.

Jag vågar derföre värdsamt föreslå:

att med ändring af föreskrifterna i Kongl. förordningen af den 13 September 1790 § 5 må stadgas, att när, i öfverensstämmelse med nämnda författning, till vägarne hållande i fargildt stånd vintertiden vid snöfall, så kallade ploglag äro eller blifva inrättade, den för alla ploglagen uti socknen eller häradet belöpande ersättning sammanslås och inom socknen eller häradet fördelas efter den allmänna grund, som gäller för uttagande af kommunalutskylder på landet.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles värdsamt.

Stockholm den 24 Januari 1874.

Olof Nilsson,
från Westerbotten.

N:o 18.

Af Herr Olof Nilsson: Om upphäfvande af Kongl. resolutionen den 21 Juli 1793, i hvad den angår landtmätarens rätt att uppträda såsom ombud vid domstol.

Uti de nordligaste länen af riket har allmogen länge känt behovet af biträde vid domstol, emedan i de flesta socknar ej finnes någon annan att tillgå än kronolänsman, så att den ena parten vanligast saknar hjälp.

Önskligt vore derföre, om skifteslandtmätare, till hvilka allmogen i allmänhet har stort förtroende och hvilken ofta ej saknar skicklighet och tillfälle att åtaga sig för-